

Na základě nesporně pravého posledního pořízení, jímž byla nezl. Gertruda N-ová obmýšlena peněžitým odkazem, domáhala se pojištění této své pohledávky záznamem zástavního práva na pozůstalostních nemovitostech. Soud první stolice záznam povolil, rekursní soud knihovní žádost zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud uznává, že pohledávka nezletilé odkazovnice Gertrudy N-ové, pro kterou žádáno za knihovní záznam práva zástavního, jest dostatečně osvědčena závětí Gustava N-a ze dne 20. září 1921, která nepochybně vyhovuje předpisům § 35 knih. zák., ale popírá, že tu jest druhá podmínka § 36 knih. zák., totiž dostatečné osvědčení právního důvodu k zástavnímu právu. Než právního důvodu toho netřeba zvlášť osvědčovati, neboť plyne ze samého zákona, totiž z § 160 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. zák., dle něhož, je-li odkazovník nezletilý, odkaz má býti buďto k soudu složen nebo náležitě zajištěn. Že byl odkaz k soudu složen a tím vyhověno § 160 nesp. pat. a zůstavitelovu příkazu, universální dědička Julie L-ová v rekursu ani netvrdila, zbývá tudíž jen zajištění odkazu, jehož soud i z moci úřední musí dbáti. O tom pak, že vklad po případě záznam knihovního práva zástavního, jest náležitým zajištěním, nelze pochybovati. Pokud rekursní soud vytýká, že musí dědičce býti ponecháno právo, voliti způsob zajištění, stačí poukázati k tomu, že dědička dle spisového záznamu ze dne 16. srpna 1922 odepřela jakékoliv zajištění odkazu. Ostatně lze se touto otázkou zabývati jen v případném sporu o spravení záznamu, nikoli však při vyřizování knihovního návrhu.

Čís. 1888.

Ustanovení § 396 c. ř. s. platí obdobně v případě § 398 c. ř. s. Soud nemůže provést sám od sebe šetření o správnosti žalobních tvrzení a nemůže si za tím účelem vyžádati spisy, třebaž to bylo v žalobě navrhováno.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, Rv I 263/22.)

Žalobě na dodání nábytku nebo vrácení zálohy a náhradu škody bylo procesním soudem první stolice vyhověno rozsudkem pro zmeškání, ježto žalovaný nepodal včas žalobní odpověď. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci není opodstatněn. Odvolatel shledává je v tom, že první soud nepřihlížel k obsahu vyrovnávacího řízení, jmenovitě k usnesení zemského soudu civilního v Praze ze dne 30. října 1920, kterým návrh žalovaného na vyrovnání byl schválen a jehož se žalobce ve svém návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání sám dovolává. Podle názoru odvolatelova bylo věcí soudu, by sám od sebe provedl důkaz o správnosti žalobních tvrzení, týkajících se náhrady škody, a bez důkazů nemohl prý soud přiknouti celou požadovanou náhradu, když sám

schválil narovnání, dle něhož má žalovaný platiti pouze 5% náhrady. Podle téhož názoru nemohl soud vůbec žalobě vyhověti, ježto prý žalovaný dle schváleného vyrovnacího návrhu má pouze vrátiti zálohy, nikoli však dodávati nábytek. Právní stanovisko odvolatelovo nemá opory v zákoně. Usnesením prvního soudu ze dne 24. září 1920 byla žalovanému prodloužena lhůta ku podání odpovědi na žalobu do 12. října 1920, kterou žalovaný zmeškal. To opravňovalo žalobce podati návrh na vydání rozsudku pro zmeškání. Skutkový základ pro rozhodnutí prvního soudu obsahovala žaloba ve spojení s obsahem návrhu na vydání rozsudku, neboť tato dvě podání nahražují skutkový přednes dostavivší se strany (§ 396 c. ř. s.), který v případě § 398 c. ř. s. odpadá. Podle § 396 c. ř. s. bylo skutkový obsah žaloby a návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání považovati za pravdivý, pokud nebyl vyvrácen důkazy, jež měl první soud při dojití návrhu po ruce. Takových důkazů první soudce tehdy po ruce neměl, neboť, jak zjištěno spisy rozepře, dal soudce na témž návrhu příkaz, aby spisy vyrovnacího řízení byly připojeny. Příkaz tento byl protizákonný, neboť nalézací soudce nebyl oprávněn spisy ty od vyrovnacího komisaře za účelem rozhodnutí o návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání vyžadovati, neměl však na rozhodnutí žádného vlivu, protože první soud k obsahu těchto spisů, které, jak spisy rozepře zjištěno, při rozhodování měl již po ruce, nepřihlížel, což bylo po zákonu správné. Ani soud odvolací nesmí na spisy ty vzíti zřetel, poněvadž okolnosti, jichž se strana žalovaná vzhledem k obsahu těchto spisů dovolává, jsou nepřipustnou novotou (§ 482 c. ř. s.). Okolnost, že žalobce sám v návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání poukazoval na vyrovnání, potvrzené usnesením ze dne 30. října 1920, nemá pro rozhodnutí sporu významu, protože žalobce obsahu vyrovnání ve svém podání neuvedl, takže první soud neměl ani možnosti, zkoumati, jaký vliv mělo narovnání na právní osud žalobních nároků. Odvolatel je v omylu, maje za to, že bylo povinností soudu, by provedl sám od sebe důkaz o správnosti tvrzení žalobních týkajících se náhrady škody. Povinnost takovou nelze ze zákona dovoditi (§§ 396, 398 c. ř. s.). Pravda, že žalovaný nebyl by mohl v odpovědi uplatňovati narovnání teprve dne 30. října 1920 soudem potvrzené. Z toho však neplyne, že tak mohl činiti v řízení odvolacím, ve kterém jsou novoty vyloučeny. Proti exekuci poskytne mu za to po případě ochrany ustanovení § 35 ex. ř.

Nejvyšší soud nevzhověl dovolání.

Důvody:

Jde o otázku procesního práva, již rozřešil odvolací soud v úplném souhlasu se zákonem. Správnost jeho vývodů plyne z toho, že § 398 c. ř. s. odvolává se výslovně na § 396 c. ř. s., jenž tedy obdobně platí v případě § 398 c. ř. s. Obdobné užití § 396 c. ř. s. bylo vyloženo odvolacím soudem zcela správně, a sluší k jeho případným vývodům odkázati. Údaje žalující strany, k předmětu sporu se vztahující, bylo pokládati za pravdivé, ježto při podání návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání nebylo tu důkazů, jakéž předpokládá § 396 c. ř. s. V tom směru lhostejno, že žalovaný ukazuje v návrhu na prodloužení lhůty k podání odpovědi ke spisům, týkajícím se vyrovnacího řízení, jak dovolatel v podstatě

sám přiznává. Stejně lhostejno, že se žalobce v návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání zmiňuje o vyrovnaní, kdyžť obsahu vyrovnaní neurvedl. Uznal-li odvolací soud rozsudkem pro zmeškání na podkladě podaného děje (§ 396 c. ř. s.), že žalobní nárok jest odůvodněn, stalo se tak po právu a nelze důvodně mluvit o odporu se spisy, kdyžť jde o rozbor otázky právní, nikoli o otázku skutkovou. Dovolání není důvodno, vývody jeho nejsou způsobilé, zvrátiti správnost důvodů rozsudku v odpor vzatého, na něž se jinak přikazuje.

Čís. 1889.

Dělník, jenž k poukazu dělnické úrazové pojišťovny dostavil se k lékařské prohlídce, může náhrady ušlého mu tím výdělku domáhati se na zaměstnavateli (§ 1154 b) obč. zák.). V této rozepři nelze řešiti otázku, zda náhradou není snad povinna úrazová pojišťovna dělnická, aniž lze žalobu zamítnouti pro tentokráte z důvodu, že nárok nebyl posud uplatněn proti pojišťovně. Zaměstnavateli se ponechává, by hojil se po případě na úrazové pojišťovně (§ 1042 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 3. října 1922, Rv I 1020/22.)

Žalobce, jenž dne 4. července 1921 utrpěl úraz v podniku žalované firmy, podrobeném předpisům zákona o úrazovém pojištění dělníků, a jemuž úrazová pojišťovna dělnická pro Čechy bez předchozího šetření přiznala léčebný důchod na tři měsíce do 3. října 1921, k oznámení okresní pokladny nemocenské v B., že po skončeném léčení zůstal částečně nezpůsobilým k výdělku, byl úrazovou pojišťovnou dělnickou obelán na 17. ledna 1922 do D. k lékařské prohlídce, by zjištěna byla ztráta jeho výdělečnosti. Na základě lékařské prohlídky vyměřila mu úrazová pojišťovna dělnická invalidní důchod 15% na pět měsíců, počínajíc dnem 4. října 1921. Žalobce zmeškal dne 17. ledna 1922 pracovní směnu, čímž mu ušel výdělek 104 Kč 60 h, jenž mu nebyl nahrazen ani úrazovou pojišťovnou dělnickou, ani žalovanou firmou jakožto zaměstnavatelkou. Domáhal se proto za vedlejší intervenience úrazové pojišťovny náhrady 104 Kč 60 h na žalovanou firmu. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Důvody: Že jest ustanovení § 1154 b) obč. zák. ustanovením podpůrným, není více sporno. Soud odvolací však není názoru, že v tomto případě byla žalovaná povinnou, nahraditi žalobci mzdu, která žalobci ušla tím, že byl předvolán úrazovou pojišťovnou k lékařské prohlídce. Dle § 1 zákona ze dne 28. prosince 1887 čís. 1 ř. zák. ex 1888 ve znění čl. II zák. ze dne 10. dubna 1919 čís. 207 sb. z. a n. jsou všichni dělníci, v tomto čl. uvedení pojištění proti následkům úrazu. V § 6 prvuvedeného zákona, pozměněného čl. IV. posléz jmenovaného zákona, jest stanoveno, že úrazová pojišťovna má poškozenému poskytnouti důchod, a jest dále uvedeno, jak se má důchod vypočítati. Jest tedy povinností úrazové pojišťovny, by vše předsevzala, čeho jest zapotřebí, aby důchod mohl býti poškozenému vyměřen. Úrazová pojišťovna povolává poškozeného k lékařské prohlídce na základě povinnosti, jí zákonem uložené. Důležitou příčinu § 1154 b) obč. zák. lze tedy spíše shledávati na straně úrazové